

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

ในจังหวัดสมุทรปราการ

วัชรินทร์ ช่างประดับ¹ศุภรา หิมานันโต¹สุริยา ฟองเกิด¹ สรวงทิพย์ ภูักฤษณา¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องสถานการณ์การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางเพื่อศึกษาสถานการณ์การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ และอธิบายเหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นชายที่เพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการอายุ 18 ปีขึ้นไปในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 227 ราย เก็บข้อมูลด้วยเทคนิคสนวนวิธี และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลเชิงปริมาณเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$, $SD=.89$) และกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ส่วนเหตุผลของการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย นั้น พบว่า การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพิ่มความมั่นใจในการมีเพศสัมพันธ์ ในการมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า และสุดท้ายเพื่อ ป้องกันการเลอะอูจจาระ ส่วนเหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ นั้น พบว่า มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียวจึงไม่จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัย ความสุขทางเพศลดลง มีเพศสัมพันธ์แบบฉุกเฉิน คู่นอนไม่ชอบเมาส์รา มีเพศสัมพันธ์ทางปาก และมีความเชื่อแบบผิดๆต่อการใช้ถุงยางอนามัย

ผลการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่าควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งคลินิกให้บริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพและการป้องกันการแพร่กระจายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้ครอบคลุม เน้นการให้ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพราะการที่กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายได้รับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการดูแลตนเองและการป้องกันการได้รับเชื้อเอชไอวีได้ อีกทั้งควรมีการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อเปรียบเทียบลักษณะของพื้นที่ว่าส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมหรือไม่โดยเฉพาะในเขตเมืองซึ่งมีความเจริญทางวัตถุมากกว่า รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะทำให้กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายกว่า ความเสี่ยงอาจจะมากกว่าและอาจมีแตกต่างกันตามลักษณะพื้นที่

คำสำคัญ: การใช้ถุงยางอนามัย ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย เอชไอวี เอดส์

¹วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี watcharin@bnc.ac.th

Condom used behavior among men who have sex with men situation in Samutprakarn Province

Watcharin Changpradub¹, Supara Himananto¹, Suriya Fongkerd¹, Sroungtip Pookitsana¹

Abstract

This was a cross-sectional descriptive research to study the situation of condom use while having sex among men who have sex with men in Samut Prakan Province. The reasons why they use or not use condoms while men were having sex were also identified. The samples were 227 men, aged 18 years and over, who had sex with men in Samut Prakan province in Samut Prakan province. The quantitative data were collected by self-administered questionnaires. In addition, the qualitative data were collected by in-depth interviews. The results indicated that the samples' attitude towards using condoms while having sex at moderate level ($\bar{X}$ = 3.48, SD. = .89). They also had low level of knowledge about HIV / AIDS. The reason for using condoms while having sex with other were to prevent sexually transmitted diseases, to increase confidence while having sex with strangers, and to prevent stool smearing. The reasons for not using condom because they always had sex only with one partner, so it didn't need to use a condom. Moreover, other reasons were: condom would decrease sexual pleasure; they were having sex in an emergency situation; the couple didn't like using condom; they were drunk; they were having oral sex; and they had false believes about the use of condoms

The results of this study suggests that local administrative organizations should be established the clinics to provide health counselling for sexually transmitted diseases prevention. The counsellors should focus on providing the right knowledge according to academic principles. Because of ongoing counselling can improve attitudes towards self-care and prevention of HIV infection. Furthermore, there should be more survey research to compare the characteristics of areas that affect the risks of having inappropriate sexual behaviour, especially in urban areas where there is more material prosperity as well as technological advance that make men who have sex with men access media easier than others. These area characteristics might contribute to greater risks.

Keywords: condom used, MSM, HIV aids

¹Boromarajonani College of Nursing Chon Buri, watcharin@bnc.ac.th

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวียังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญระดับชาติ ซึ่งหลายหน่วยงานมีการดำเนินงานป้องกันดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด แต่ในขณะเดียวกันพบว่ากลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายยังมีแนวโน้มว่าพบผู้ติดเชื้อเอดส์เพิ่มขึ้นทุกปี⁵ จากข้อมูลการเฝ้าระวังในกรุงเทพมหานคร ภูเก็ต และเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2555-2559 พบว่าร้อยละ 40 - 50 และในปี พ.ศ.2555 อัตราสูงถึงร้อยละ 24 สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ มีอัตราความชุกการติดเชื้อเอดส์สูงรองลงมาคือร้อยละ 23.0 และภูเก็ต อยู่ในระดับต่ำสุด คือ ร้อยละ 14.0 จะเห็นว่าอัตราการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเพิ่มขึ้นสูงโดยเฉพาะในเมืองใหญ่ และเมืองท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ จากรายงานแสดงให้เห็นว่าอัตราในการมีเพศสัมพันธ์ของคนกลุ่มนี้มีค่อนข้างสูง และเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุยังน้อย รวมถึงการเปลี่ยนคู่นอนหลายคนด้วย ในประเด็นการป้องกัน การติดเชื้อเอชไอวีจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย กานต์ กลัดสวัสดิ์ และคณะ (2553)⁶ พบว่า อัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่อรักหรือคู่นอนชั่วคราวชายในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย สาวประเภทสอง และพนักงานบริการทางเพศชาย ทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มที่ใช้ถุงยางอนามัยสูงสุด (ร้อยละ 63.0-68.0) ในขณะที่กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในจังหวัดเชียงใหม่มีแนวโน้มของอัตราการใช้ถุงยางอนามัยสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากร้อยละ 31.0 ในปี พ.ศ. 2548 เป็นร้อยละ 66 ในปีพ.ศ. 2553 เช่นเดียวกับในจังหวัดภูเก็ต อัตราการใช้ถุงยางอนามัย จากร้อยละ 28 ในปี พ.ศ. 2548 เป็นร้อยละ 67.0 ในปี พ.ศ. 2553

จังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งกับคู่อรักหรือคู่นอนชั่วคราวชายร้อยละ 82.08 ซึ่งถือว่ามากกว่าค่ารวมของระดับประเทศสัดส่วนของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายทั่วไป และสาวประเภทสอง ที่เคยตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีอยู่ในระดับต่ำ เมื่อวัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ตามตัวชี้วัดของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายกลุ่มชายขายบริการ และกลุ่มสาวประเภทสอง อยู่ในระดับต่ำในทุกจังหวัด เมื่อพิจารณาประเด็นพฤติกรรมทางเพศปัจจุบันชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเปิดเผยตัวในสังคมเพิ่มขึ้น มีช่องทางในการนัดเจอหรือพบปะกันได้ง่ายขึ้นทั้งในด้านการติดต่อเรื่องงาน เรียน เพื่อความบันเทิง หรือแม้แต่การแสวงหาคู่นอนด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการพบกันตามสวนสาธารณะ สถานบันเทิง งานบุญงานเทศกาล หน้าเวทีหมอลำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางโลกออนไลน์ ที่ทั้งง่ายและสะดวกรวดเร็ว จึงทำให้โอกาสที่ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีกิจกรรมทางเพศกันได้ง่ายขึ้น

การที่กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย มีการติดเชื้อเอชไอวีสูงขึ้นตามที่ได้กล่าวมานั้นเป็นที่ประจักษ์ว่าสาเหตุเกิดจากการไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก จึงทำให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีสูงมาก¹⁵ ข้อมูลดังกล่าวแม้ว่าจะเป็นเพียงบางส่วนของประเทศไทย แต่ได้

สะท้อนพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายได้พอสมควร เป็นการแสดงให้เห็นถึงโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีจากการใช้ถุงยางอนามัยไม่ครอบคลุม ไม่สม่ำเสมอ ประเด็นนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะค้นหาถึงพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยซึ่งรวมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และเหตุผลประกอบในการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พร้อมทั้งคำอธิบายในแต่ละเหตุผลเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์แก่นักงานหรือองค์กรที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำ ความเข้าใจกับสถานการณ์ปัจจุบันของการใช้ถุงยางอนามัยของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในชุมชน และเกิดประโยชน์ในเรื่องของงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อเอชไอวี การวางแผน ออกแบบ กิจกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของกลุ่มเป้าหมาย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในจังหวัดสมุทรปราการ และอธิบายเหตุผลของการใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ใน กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ

คำถามการวิจัย

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัด สมุทรปราการเป็นอย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Descriptive cross-sectional study) โดยใช้วิธีการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ชายที่มี เพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และการกำหนดกลุ่มตัวอย่างใน การศึกษาครั้งนี้เนื่องจากตัวอย่างชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเป็นกลุ่มประชากรที่เข้าถึงได้ยากทำให้ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แท้จริง จึงได้กำหนดช่วงเชื่อมั่นที่ 95% และกำหนดค่าความผิดพลาดเท่ากับ 0.05 และใช้ค่าความชุกการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ เท่ากับ 82.08 % (AEM update, 2015) ดังนั้น ค่า p จึงเท่ากับ 0.82 และ ค่า 1-p เท่ากับ 1 – 0.82 เท่ากับ 0.18 โดยใช้สูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ W.G.cochran ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$
$$= \frac{0.82(1-0.82) \times 1.96^2}{0.05^2}$$

$$= 226.80$$

ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 226.80 ราย ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูล 227 ราย

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม (โดยใช้สัดส่วนค่าความชุกการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ เท่ากับ 82.08 % หรือ 0.82)

Z คือ ระดับความมั่นใจที่กำหนด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เท่ากับ 1.96 (ความเชื่อมั่น 95%)

d คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (จะต้องสอดคล้องกับค่า Z ที่ระดับความเชื่อมั่นนั้นๆ) ระดับความเชื่อมั่น 95% สัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05

การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และเลือกวิธีการเลือกตัวอย่างแบบสะดวกสบาย (Accidental Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกแบบไม่มีกฎเกณฑ์ อาศัยความสะดวกของผู้วิจัยเป็นหลักและในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเข้าไปเก็บตามสนามกีฬาออลเลย์บอลซึ่งเป็นกีฬาที่กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายชอบเล่นและจะมีการรวมกลุ่มกันอย่างหนาแน่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

1) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ โดยใช้บันทึกข้อมูลที่สนใจและเกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย 6 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ ทบาทในการมีเพศสัมพันธ์ ความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์ จำนวนคู่นอน ช่องทางในการแสวงหาคู่นอน การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ และสาเหตุของการไม่ใช้ถุงยางอนามัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ ได้แก่ การใช้สารเสพติดและการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ การตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวี การเคยป่วยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยโดยข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องถุงยางอนามัยและเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบถูก ผิด โดยตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของ Bloom, 1997¹⁰ ดังนี้

ระดับสูง คะแนนมากกว่าร้อยละ 80

ระดับปานกลาง คะแนนระหว่าง ร้อยละ 60-79

ระดับต่ำ คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านทัศนคติต่อถุงยางอนามัยเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายต่อการใช้ถุงยางอนามัยเป็นการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) ของ Likert ประกอบด้วย 5 ระดับ โดยข้อคำถามมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ข้อคำถามเชิงบวก ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4, 5 ตามลำดับ และแปลผลของคะแนน โดยใช้ค่าคะแนนรวมทัศนคติแบบอิงเกณฑ์ มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 11-55 คะแนน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ Bloom, 1997

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และความตรงเชิงภาษา และนำมาหาค่า (content validity index: CVI) โดยใช้มาตรประเมินความสอดคล้อง 4 ระดับ คือ 1 ไม่สอดคล้อง (not relevant) 2 สอดคล้องบางส่วน (somewhat relevant) 3 ค่อนข้างสอดคล้อง (quite relevant) และ 4 มีความสอดคล้องมาก ค่า CVI ได้ค่า CVI เท่ากับ 8.75

ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ราย ซึ่งมีลักษณะของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่า α เท่ากับ .78

ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัย โดยใช้การวิเคราะห์หาค่า KR 20 ได้ค่า P เท่ากับ .67

ข้อมูลด้านทัศนคติต่อถุงยางอนามัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่า α เท่ากับ .84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากผู้วิจัยได้ทำงานร่วมกับเครือข่ายกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ (ชมรมฟ้าสีรุ้ง) ที่รู้จักแนะนำและพาเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ เก็บข้อมูลเชิงปริมาณจาก

กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไปในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 227 ราย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพทำการสัมภาษณ์เชิงลึกชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าสัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยต่างๆ นำเสนอด้วยสถิติเชิงพรรณนา หาค่าความถี่ และร้อยละ ได้แก่ ตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส พฤติกรรมทางเพศเป็นรายข้อ ความรู้ทัศนคติต่อการใช้ถุงยางอนามัย

2) วิเคราะห์ความชุกการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงเวลาที่ศึกษาโดยใช้ค่าร้อยละของความชุก (point prevalence) และช่วงเชื่อมั่นของความชุกที่ระดับ 95%

3) ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยวิธีการคุณภาพบางส่วนนำมาประมวลอภิปรายผลข้อมูลเชิงปริมาณโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.40 มีอายุอยู่ระหว่าง 21-30 ปี รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 39.60 และช่วงอายุที่พบน้อยที่สุดคือ อายุต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 4.40 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.70 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา รองลงมาคือ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 32.60 และน้อยที่สุดคือ ปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 16.70 ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.60 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือ เป็นพนักงานบริษัท ร้อยละ 34.80 และน้อยที่สุดคือ รับราชการและพนักงานโรงแรม ร้อยละ 0.90 ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.80 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 15,001-20,000 บาท รองลงมาคือ 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 22.50 และน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 7.00

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเคยมีเพศสัมพันธ์ และอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 20.83 ปี โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุน้อยที่สุดคือ 15 ปี และอายุมากที่สุดที่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกคือ 31 ปีโดยร้อยละ 53.70 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุน้อยกว่าเท่ากับ 20 ปี และร้อยละ 46.30 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุมากกว่า 20 ปี อัตลักษณ์ทางเพศ ร้อยละ 53.75 เป็นเกย์ รองลงมาคือ เป็นผู้ชาย ร้อยละ 33.00 และน้อยที่สุดคือ ไบเซ็กส์ชวล ร้อยละ 13.25 ร้อยละ 42.30 มีการแสดงออกทางเพศแบบทั้งรุกทั้งรับ รองลงมาคือ รุกอย่างเดียว ร้อยละ 40.10 และน้อยที่สุดคือ รับอย่างเดียว ร้อยละ 17.60 ส่วนใหญ่ร้อยละ 32.20 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรู้จัก รองลงมาคือ มีเพศสัมพันธ์

ครั้งแรกกับคนรักชาย ร้อยละ 31.70 และน้อยที่สุดคือ มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนแปลกหน้า/บังเอิญ ร้อยละ 0.40 ร้อยละ 76.20 มีคู่นอนในแต่ละครั้งจำนวน 1 คน รองลงมาคือ มีคู่นอนในแต่ละครั้งจำนวน 3 คนขึ้นไป ร้อยละ 14.10 และน้อยที่สุดคือ มีคู่นอนในแต่ละครั้งจำนวน 2 คน ร้อยละ 9.70 ความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์ 1 ครั้งต่อสัปดาห์ รองลงมาคือ 2-3 วันต่อครั้ง ร้อยละ 24.70 และน้อยที่สุดคือ ทุกวัน อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง ร้อยละ 4.00 ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.10 ใช้แอปพลิเคชันออนไลน์ในการแสวงหาคู่นอน และร้อยละ 18.90 แสวงหาคู่นอนโดยการเที่ยวผับ บาร์ งานดนตรี/พบเจอกันโดยบังเอิญ/ร้านนวด ส่วนมากร้อยละ 28.20 ใช้ห้องเช่า/บ้านของตนเองเป็นสถานที่ในการมีเพศสัมพันธ์ รองลงมาคือ ใช้ห้องเช่า/บ้านของคู่นอนเป็นสถานที่ในการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 23.30 และน้อยที่สุดคือ ใช้ห้องน้ำสาธารณะ ร้อยละ 13.20 และ เอ้าดอร์ ร้อยละ 13.20 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 65.20 สวมถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์ รองลงมาคือ ไม่สวมถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์เลย ร้อยละ 25.55 และน้อยที่สุดคือ สวมถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์เฉพาะกับคนแปลกหน้า ร้อยละ 9.25 และพบว่าเหตุผลของการสวมใส่ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ที่มากที่สุดร้อยละ 73.60 คือ ป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ รองลงมาคือ เพื่อความสบายใจและความสุขในการร่วมเพศ ร้อยละ 19.00 และน้อยที่สุดคือ ป้องกันการเปื้อนเปื้อนอุจจาระ ร้อยละ 7.40 และเหตุผลของการไม่สวมใส่ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ส่วนใหญ่คือ ไม่ได้พกพาถุงยางอนามัย ร้อยละ 38.00 รองลงมาคือ ทำให้ลดความรู้สึทางเพศ ร้อยละ 35.40 และน้อยที่สุดคือ ถุงยางอนามัยหายาก ร้อยละ 26.60 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.40 ไม่เคยมีประสบการณ์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 17.60 เคยมีประสบการณ์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ส่วนเหตุผลของการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย นั้น พบว่า การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพิ่มความมั่นใจในการมีเพศสัมพันธ์ ในการมีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า และสุดท้ายเพื่อ ป้องกันการเลอะอุจจาระ ส่วนเหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ นั้น พบว่า มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียวจึงไม่จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัย ความสุขทางเพศลดลง มีเพศสัมพันธ์แบบฉุกเฉิน คู่นอนไม่ชอบ เมาสูรา มีเพศสัมพันธ์ทางปาก และมีความเชื่อแบบผิดๆต่อการใช้ถุงยางอนามัย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.20 ดื่มนานๆครั้ง และส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.80 ไม่ใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 46.30 เที่ยวสถานเริงรมย์ต่างๆ เช่น ผับ บาร์ คาราโอเกะ งานหมอลำ วงดนตรี นานๆครั้ง ร้อยละ 55.10 คู่อึดลามกและสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึทางเพศนานๆครั้ง ร้อยละ 74.40 ไม่เคยใช้สารเสพติดเช่น กัญชา ยาบ้า ยาไอซ์ ป๊อปปเปอร์ ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 37.00 ไม่เคยเปียงเบนอารมณ์ทางเพศด้วยการออกกำลังกาย ร้อยละ 37.40 เรียนรู้เรื่องเพศศึกษาและโรคติดต่อทาง

เพศสัมพันธ์ด้วยตนเอง นานๆครั้ง ร้อยละ 61.20 สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองเป็นประจำ และร้อยละ 44.90 ตรวจหาเชื้อ HIV โดยสมัครใจนานๆครั้ง

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับถุงยางอนามัยโดยข้อมูลด้านความรู้เกี่ยวกับเรื่องถุงยางอนามัยและเชื้อเอชไอวี/เอดส์

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (ตอบถูก ร้อยละ 54.75 และ ตอบผิด ร้อยละ 45.24) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่เชื้อเอชไอวีทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายสูงที่สุด โดยตอบถูกต้องร้อยละ 100 รองลงมาคือ รู้ว่าสามีหรือภรรยาของผู้ติดเชื้อ / ผู้ป่วยเอดส์ทุกคน ไม่จำเป็นต้องมีเชื้อเอดส์แน่นอนทุกราย โดยตอบถูกร้อยละ 71.40 และข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่น้อยที่สุดคือ ใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ป่วยเอดส์ อาจติดเชื้อเอดส์ได้ โดยตอบถูกร้อยละ 16.30

ส่วนที่ 5 ทักษะการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.48$, $SD=.89$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีทักษะดีสูงที่สุดคือ ถุงยางอนามัยที่ใช้แล้วไม่สามารถนำมาใช้ได้อีก ($\bar{X}=3.76$, $SD=1.37$) รองลงมาคือ การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ดีมากต่อตัวฉัน ($\bar{X}=3.66$, $SD=1.20$) และน้อยที่สุดคือ ขณะมีเพศสัมพันธ์เกิดถุงยางอนามัยแตกโดยท่านไม่รู้ตัวเลยภายหลังมีเพศสัมพันธ์เสร็จท่านจะทานยาต้านฉุกเฉินป้องกัน HIV (PEP) ภายใน 24 ชั่วโมง ($\bar{X}=3.28$, $SD=1.34$)

ส่วนที่ 6 เหตุผลของการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

1. การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงเหตุผลของการใช้ขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พบว่า เหตุผลของการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีอยู่ หลายเหตุผลคือ ป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ “...ใส่ถุงทุกครั้งเลยที่เราไว้ใจใครไม่ได้เลยครับเพราะว่าโรคเอดส์มันน่ากลัวมากเลย เห็นน่าตาดีๆแต่เราไม่รู้หรือครับว่าเขาเป็นเอดส์...” GAY01

“...หนูใส่ค่ะ ไม่มีครั้งไหนที่จะไม่ใส่ ถ้าผู้ชายไม่ยอมใส่หนูก็ไม่ให้เอาค่ะ หนูกลัวติดโรคเอดส์...” GAY02

เพิ่มความมั่นใจ มีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า “...มันต้องใส่ครับ โดยเฉพาะคนที่เพิ่งรู้จักกัน เพราะเราไม่รู้ว่าเขาเป็นโรคอะไรหรือป่าว ป้องกันไว้ดีกว่าครับ...” GAY09

“...ผมไม่ยอมพลาดแน่นอนครับต้องใส่ตลอดทุกครั้ง ผมกลัวติดเชื้อครับ ทุกวันนี้ก็เป็นกันเยอะเราไม่รู้ว่าใครเป็นอย่างไรอย่าไปไวใจครับ...” GAY16

2. การไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์

จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงเหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย พบว่า เหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีอยู่ 7 เหตุผลคือ มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียวเพราะไว้วางใจคู่นอนว่าไม่สับสนทางเพศ ความสุขทางเพศลดลง มีเพศสัมพันธ์แบบฉุกเฉิน คู่นอนไม่ชอบ เมาสูรา มีเพศสัมพันธ์ทางปาก และมีความเชื่อแบบผิดๆต่อการไม่ใช้ถุงยางอนามัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

“...ผมคบทีละคนครับและมีไรกันกับแฟนเพียงคนเดียวครับ เราไวใจและเชื่อใจกันครับเลยไม่จำเป็นต้องใส่ถุงยางอนามัยเวลามีไรกัน...” GAY04

“...ผมไม่ใส่ครับ เรารักกันและต่างฝ่ายต่างไม่นอกใจกันครับ...” GAY18

“...เราอยู่ด้วยกันตลอดไม่นอกใจกัน และเราก็ไวใจกันแล้วครับ เราตรวจเลือดทุก 6 เดือน ซึ่งเราทั้งคู่ก็ปลอดภัยเลยไม่จำเป็นต้องใส่ถุงครับ ผมว่ารักเดียวใจเดียวเวลามีไรกันมันมีความสุขมากครับไม่ต้องกังวลใจครับ...” GAY13

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมการแสดงออกทางเพศของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

จากผลการศึกษาพบว่า การแสดงออกทางเพศของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายในจังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 42.3 แสดงออกทางเพศได้ทั้งเป็นฝ่ายรุกและฝ่ายรับ คือจะมีรสนิยมชอบเพศเดียวกันและจะมีลักษณะทางกายภาพเป็นผู้ชายโดยไม่ได้มีความต้องการเป็นหญิงเลย หากมองเพียงพฤติกรรมหรือลักษณะภายนอกจะไม่สามารถแยกออกได้เลยว่าเป็นเกย์ ซึ่งสอดคล้องกับ บุรินทร์ นาคสิงห์ (2558)¹⁴ กล่าวว่า ผู้ที่นิยามตนเองว่าเป็นเกย์จะนำเสนอตัวต่อสังคมโดยอ้างอิงกับวาทกรรมหลักว่าด้วยความเป็นชายที่นิยมชมชอบผู้ที่เป็เพศชายด้วยกัน เพียงแต่มีความเป็นชายอย่างชัดเจนสามารถมีบทบาททางเพศทั้งรุกและรับ

จากผลการวิจัยที่พบว่าชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายด้วยกัน ส่วนใหญ่มีอัตลักษณ์เป็นทั้งฝ่ายรุกและฝ่ายรับ ซึ่งหากกลุ่มนี้มีเพศสัมพันธ์กันโดยไม่ได้สวมใส่ถุงยางอนามัยจะเกิดความเสี่ยงสูงต่อการได้รับเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะโรคเอดส์ เนื่องจากว่าผู้ที่เป็ฝ่ายรุกอย่างเดียวจะมีโอกาสติดเชื้อเอดส์ได้น้อยกว่าผู้ที่เป็ฝ่ายรับอย่างเดียว แต่ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นคือ กลุ่มตัวอย่างมีการแสดงออกทางเพศเป็นทั้งรุกและรับ นั้นแสดงให้เห็นถึงโอกาสเสี่ยงต่อการแพร่กระจายเชื้อเอดส์สูงมากขึ้นจึงเป็นเหตุให้สถิติการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายด้วยกันสูงขึ้นทุกปีอย่างน่าตกใจ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ร้อยละ 52 ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ในประเทศไทยในพ.ศ. 2560 คือกลุ่มชายมีเพศสัมพันธ์กับชาย ในจำนวนนี้เป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 25 ปี ถึงร้อยละ 55

และจากการศึกษาของ สำนักการแพทย์-สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และศูนย์ความร่วมมือไทย-สหรัฐ ด้านสาธารณสุข (2559)²² พบว่า กลุ่มคู่ต่างคือฝ่ายหนึ่งมีการติดเชื้อเอชไอวี ขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีการติดเชื้อนั้น ไม่ว่าจะเป็นชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย หรือชายมีเพศสัมพันธ์กับหญิงนั้น หากผู้ติดเชื้อเป็นฝ่ายรุก ส่วนผู้ไม่ติดเชื้อเป็นฝ่ายรับ เมื่อมีการหลั่งน้ำภายในทวารหนักของฝ่ายชายหรือในช่องคลอดของฝ่ายหญิง ฝ่ายรับจะมีโอกาสติดเชื้อเอชไอวีมากกว่า แต่หากผู้ติดเชื้อเป็นฝ่ายรับ ส่วนผู้ไม่ติดเชื้อเป็นฝ่ายรุก กรณีเช่นนี้ฝ่ายรุกจะมีโอกาสติดเชื้อน้อยกว่า

2. พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

(1) จำนวนคู่นอนในแต่ละครั้ง

จากผลการศึกษาพบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีจำนวนคู่นอนในแต่ละครั้งมากกว่า 1 คน มีถึงร้อยละ 23.8 บุคคลเหล่านี้เสี่ยงต่อการเกิดการติดเชื้อเอชไอวีได้หากไม่ได้ป้องกันที่ดี

(2) ช่องทางในการหาคู่นอน

จากผลการศึกษาพบว่า ช่องทางในการหาคู่นอนของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนใหญ่มาจากแอปพลิเคชันออนไลน์ ร้อยละ 81.1 เนื่องจากวัฒนธรรมตะวันตกแพร่อิทธิพลสู่สังคมไทยมากขึ้นความเสรีทางความคิด โลกไร้พรมแดน และความทันสมัยของเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตคนไทย²⁵ การหาคู่นอน (แสวงหาเพศสัมพันธ์/Hunting) สามารถทำได้อย่างรวดเร็วเพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัสผ่านโทรศัพท์มือถือ จากการศึกษาของ Benotsch (2011) เรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตและพฤติกรรมกรรมเสี่ยงทางเพศของกลุ่มชายรักชายพบว่า ชายรักชายมีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร (Phone application) ในการหาคู่นอนมากขึ้น นอกจากนี้ สื่อลามกอนาจารสามารถเข้าถึงได้ง่ายผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นความรู้สึทางเพศให้กลุ่มชายรักชายมีความต้องการและเปลี่ยนคู่นอนมากขึ้น และชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเป็นกลุ่มที่เสี่ยงมากกว่าในการติดเชื้อเอชไอวีและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ เนื่องจากมักขาดทักษะในการควบคุมสถานการณ์เสี่ยง ประกอบกับการดื่มแอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติด นอกจากนี้โซเชียลมีเดีย เว็บไซต์หาคู่ และแอปพลิเคชันต่างๆ ในมือถือในปัจจุบันยังเอื้อให้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายพบปะกันเพื่อมีเพศสัมพันธ์แบบชั่วคราวชั่วคราวกันได้ง่ายขึ้น

(3) สถานที่ที่ใช้ในการมีเพศสัมพันธ์

จากผลการศึกษาพบว่า สถานที่ที่ใช้ในการมีเพศสัมพันธ์ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายส่วนใหญ่คือห้องเช่าหรือบ้านของตนเอง ร้อยละ 28.2 และยังพบอีกว่าร้อยละ 26.4 ใช้ห้องน้ำสาธารณะและเอดอร์ สำหรับปัจจัยที่เอื้อต่อการประกอบกิจกรรมทางเพศของกลุ่มชายชอบชายในห้องน้ำสาธารณะอย่างห้างสรรพสินค้าและปั้มน้ำมันนั้น ประกอบด้วยความเป็นพื้นที่สาธารณะซึ่งเปิดโอกาสให้ชายชอบชายเป็นส่วนหนึ่งของผู้ใช้บริการห้องน้ำสาธารณะที่มีความหลากหลาย แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถจัดการกับความเป็นส่วนตัวตามเงื่อนไขของพื้นที่ได้และให้ความรู้สึกปลอดภัยเนื่องจากมีช่องทางในการหลบหลีกหรือทางหนีทีไล่ ตลอดจนความเป็นพื้นที่ที่รองรับการใช้งานในระยะเวลา

จำกัด ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการประกอบกิจกรรมทางเพศอย่างรวดเร็วและไม่ผูกมัด (4) การสวมถุงยางอนามัย

จากผลการศึกษาพบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งในการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 65.20 และพบอีกว่าไม่สวมถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์เลย ร้อยละ 25.55 โดยมีเหตุผลที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพราะไม่ได้พกพาถุงยางอนามัย ร้อยละ 38.00 และถุงยางอนามัยทำให้ลดความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 35.40 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์เคยเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 17.60 ประกอบกับขาดสติยังคิดในการมีเพศสัมพันธ์เนื่องจากดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ นานๆ ครั้งก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 54.20 และดื่มเป็นประจำ ร้อยละ 16.70 ใช้สารเสพติด เช่น กัญชา ยาบ้า ยาไอซ์ ป๊อปเปอร์ ก่อนมีเพศสัมพันธ์ นานๆ ครั้ง ร้อยละ 24.20 และใช้สารเสพติดเป็นประจำ ร้อยละ 1.30 ที่สถานบันเทิงรมย์ต่างๆ เช่น ผับ บาร์ คาราโอเกะ งานหมอลำ วงดนตรี นานๆ ครั้ง ร้อยละ 46.30 และที่สถานบันเทิงรมย์เป็นประจำ ร้อยละ 9.70 และตรวจหาเชื้อ HIV โดยสมัครใจ นานๆ ครั้ง ร้อยละ 44.90 และไม่เคยตรวจหาเชื้อ HIV เลย ร้อยละ 26.00 ปัจจัยดังกล่าวที่ได้ศึกษามาข้างต้นนั้นมีอิทธิพลต่อการสวมใส่ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเป็นอย่างมาก เพราะทำให้ขาดสติ ขาดการยังคิดถึงความเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อเอชไอวี

3. ความรู้เกี่ยวกับเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

จากการศึกษาพบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีความรู้เกี่ยวกับเชื้อเอชไอวี/เอดส์ อยู่ในระดับต่ำ (ตอบถูกต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 คิดเป็นร้อยละ 54.75) และพบว่าข้อที่ตอบผิดมากที่สุดถึงร้อยละ 83.70 คือ ใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ป่วยเอดส์ อาจติดเชื้อเอดส์ได้ แลรองลงมาคือ โรคเอดส์สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน ตอบผิดร้อยละ 67.40 ความรู้ที่อยู่ในระดับต่ำอาจเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูลที่ไม่มีความชัดเจน มีรูปแบบการให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องครบถ้วน รูปแบบของการให้ข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายมีความสำคัญที่สุดเพราะจะทำให้เกิดความรู้ที่ถูกต้อง ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

4. ทักษะคิดต่อการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

จากการศึกษาพบว่า ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีทักษะคิดต่อการใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.48, SD. = .89) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมนั้นจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการแก้ไขทัศนคติเชิงลบดังกล่าวได้ โดยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชนแต่ละกลุ่มด้วย เนื่องจากผู้รับสารที่มีลักษณะประชากรที่แตกต่างกันย่อมมีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งแตกต่างกัน ในขณะที่ผู้รับสารที่มีลักษณะประชากรเหมือนกัน ย่อมมีความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งคล้ายคลึงกันกัน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทัศนคดียังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของแต่ละบุคคล เพราะการที่บุคคลจะกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้นๆ

ย่อมขึ้นอยู่กับทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมดังกล่าว โดยถ้าบุคคลทัศนคติที่ดีในการใช้ถุงยางอนามัย ก็จะนำไปสู่พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการป้องกันโรคและภัยสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. เหตุผลของการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย

จากผลการศึกษาพบว่า เหตุผลของการใช้และไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ ของชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ดังนี้

1) การใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ โดยชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีเหตุผลของการเลือกสวมใส่ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ เพราะ (1) เพิ่มความมั่นใจ (2) มีเพศสัมพันธ์กับคนแปลกหน้า และ (3) ป้องกันการเลอะอูจจาระ เนื่องจาก เป็นการป้องกันการติดเชื้อโรคจากการมีเพศสัมพันธ์เพราะเป็นโรคที่รักษาไม่หายโดยเฉพาะโรคเอดส์ เพิ่มความมั่นใจและความสบายใจในการมีเพศสัมพันธ์ และไม่ไว้วางใจกับคู่นอนที่ไม่ใช่แฟนกัน เหตุผลของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์คือไม่ได้เตรียม ไม่ได้พก ไม่คิดว่าจะมีเพศสัมพันธ์คิด มีเพศสัมพันธ์ทางปากจึงไม่ใช้คิด และรู้สึกไม่เป็นธรรมชาติไม่ได้อารมณ์ ไม่ต่อเนื่อง ด้านความรู้ในการใช้ถุงยางอนามัยและความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.5 อยู่ในระดับสูง ด้านทัศนคติที่มีต่อถุงยางอนามัยส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.2 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีความจำเป็นในการที่จะต้องจัดกิจกรรมหรือการรณรงค์ส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยที่เหมาะสมร่วมกับการให้ความรู้ ในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายอย่างต่อเนื่อง

2) การไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ โดยชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายมีเหตุผลของการเลือกที่จะไม่สวมใส่ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ เพราะ (1) มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนเพียงคนเดียว (2) ความสุขทางเพศลดลง (3) มีเพศสัมพันธ์แบบฉุกเฉิน (4) คู่นอนไม่ชอบ (5) เมาสูรา (6) มีเพศสัมพันธ์ทางปาก และ (7) มีความเชื่อแบบผิดๆต่อการใช้ถุงยางอนามัย เหตุผลทั้ง 7 ประการ ที่ได้จากการศึกษาเป็นความเชื่อแบบผิดๆที่ทำให้มีโอกาสเสี่ยงต่อการแพร่กระจายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มาก ซึ่งความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์แก่ข้ามคืน อาจนำไปสู่ปัญหาข้ามเดือนข้ามปี ไม่ว่าจะเป็นการมีเพศสัมพันธ์กับใคร หรือแม้แต่กับคู่นอนของตนเอง กลุ่มนี้มักจะเชื่อใจคู่นอนของตนเอง รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ด้วยการใช้ปาก ล้วนมีความเสี่ยงที่อาจไม่เคยคาดคิดมาก่อน สอดคล้องกับการศึกษาของ ธีรรัตน์ เหมนะสิริ (2557)⁹ จากการศึกษาข้อมูลผู้เข้าร่วมการศึกษาทั้งหมด 47 คน พบว่า สาเหตุของการไม่ใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ ในกลุ่มเยาวชนชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย มาจากความรู้สึกไม่ธรรมชาติเมื่อใส่ถุงยางอนามัยระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ การเกิดอาการแพ้ถุงยางอนามัย ความเจ็บปวดจากการใส่ถุงยางอนามัยเมื่อเสียดสีระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ซึ่งทำให้ความเพลิดเพลินในการมีเพศสัมพันธ์ การแข็งตัวของอวัยวะเพศ และความสุขในการ ถึงจุดสุดยอดลดลง บางคนมีความลำบากในการหาถุงยางอนามัยที่พอดีกับขนาดอวัยวะเพศที่ใหญ่ หรือเล็กกว่าปกติ ในผู้ที่มียาบ้าทางเพศเป็นฝ่ายรับ มีความกลัวที่คู่นอนจะปฏิเสธหากยื่นยันจะให้ใช้ถุงยางอนามัย และการขาดทักษะในการต่อรอง ความชอบส่วนตัว พฤติกรรมชอบความตื่นเต้นเร้าใจ การมีเพศสัมพันธ์ขณะมีเมเา และ

ความต้องการทางเพศที่ท่วมท้นทำให้การใช้ถุงยางอนามัยถูกละเลย ผู้เข้าร่วมการศึกษารายงานว่าการใช้ถุงยางอนามัยเป็นการขัดจังหวะในการมีเพศสัมพันธ์ เหตุการณ์ถุงยางอนามัยหมด ไม่ได้พกถุงยางอนามัย และความไม่สะดวก ที่จะพกถุงยางอนามัย เมื่ออยู่ในสถานบันเทิง ทำให้ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ผู้เข้าร่วมการศึกษาเชื่อว่าการไม่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นการแสดงถึงความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างคู่นอน การขาดความตระหนักและความเชื่อที่ผิดเกี่ยวกับการติดเชื้อเอชไอวีทำให้เยาวชนชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายจะเลยที่จะใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ สรุป ความตระหนักเกี่ยวกับเชื้อเอชไอวี ทักษะการต่อรองในการใช้ถุงยางอนามัย การเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย เพศศึกษาที่มีเนื้อหาเฉพาะกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย มีความสำคัญต่อการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ในกลุ่มเยาวชนชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเป็นอย่างมาก ควรมีการสนับสนุนให้มีการใช้ถุงยางอนามัยกับ คู่นอนประจำ และควรมีถุงยางอนามัยที่มีขนาดและผลิตจากวัสดุที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชากรกลุ่มนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งคลินิกให้บริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพและการป้องกันการแพร่กระจายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้ครอบคลุม เน้นการให้ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพราะการที่กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายได้รับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่องจะทำให้ทัศนคติต่อการดูแลตนเองและการป้องกันการได้รับเชื้อเอชไอวีได้
2. ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อเปรียบเทียบลักษณะของพื้นที่ว่าส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงของการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ โดยเฉพาะในเขตเมืองซึ่งมีความเจริญทางวัตถุมากกว่า รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะทำให้กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายกว่า ความเสี่ยงอาจจะมากกว่าและอาจมีแตกต่างกันตามลักษณะพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

1. Yanrungsri T, Phommali P, Pinyothai S, Changsalak J, Hongworanant K. The study information transformation demand and media promoting positive attitude toward HIV infected person and AIDs patients. AIDs Journal. 2018; 30(2):100-12.
2. Krudsawas K, et al. The results of HIV infection surveillance among MSM. Nonthaburi: Department of Disease Control; 2020.
3. Sirinirund P. The Bureau of AIDs TB and sexual transmitted diseases working report. Bangkok: WVO officer of printing mill; 2013.
4. Sinsuphan N. Condom using behavior among male high school students in southern Isan region. Bangkok: Khonkhan University; 2005.

5. Purin N. Gay-Identity development and sex behavior [Dissertation]. Thammasat University; 2004.
6. Bureau of Epidemiology. HIV infection prevalence in Thailand. Nonthaburi: Department of disease control; 2017.
7. Burford J. The Margins Speak: A Multifaceted Examination of Practising 'Men Who Have Sex with Men' Development in Bangkok [Dissertation]. Victoria University of Wellington; 2010.
8. Chemnasiri T. Qualitative study of not using condom behavior among MSM. Nonthaburi: Department of disease control; 2014.